

Netetika, netiquette

Zásady slušného chování na internetu

Co je netetika?

- Pravidla chování v prostředí internetu
 - Net (sít', internet)
 - Etika (soubor pravidel a zásad slušného chování)
- E-mail, diskusní fóra, blog, chat, sociální sítě...

WWW.GETNETIQUETTE.COM

Netetika podle prostředí

- **One-To-One**
 - E-mail, IM, Skype
- **One-To-Many**
 - E-mail, diskuzní fórum, chat, newsletter
- **Information Service**
 - Webová stránka, blog

Základní pravidla

- Stejná pravidla slušného chování jako v reálném životě
- Nezneužívat falešné anonymity
 - Nebýt zbytečně útočný či agresivní
- Psát pouze to, co byste si dovolili říct člověku na druhém konci i přímo do očí

Desatero příkázání počítačové etiky

1. Neuškodíš jiným
2. Nezničíš cizí práci
3. Neslídíš v cizích souborech
4. Nebudeš křivě svědčit
5. Nepoužiješ kopii nelegálního softwaru
6. Nepoužiješ cizí zdroje
7. Nepřivlastníš si cizí dílo
8. Neseš společenské následky svých programů
9. Počítač užíváš ohleduplně a s úctou
10. Neužiješ počítač ke krádeži

Dobré zvyky

- Dbát na pravopis, gramatiku a stylistiku
 - Háčky a čárky
- Nemožnost neverbální komunikace
 - Co nejpřesnější vyjadřování
- Být stručný, držet se tématu, nerozpoutávat zbytečné dohady (flame war)
- Brát v potaz kulturní rozdíly
 - Opatrně se sarkasmy, vtipy, idiomy...

Časté chyby

- Vkládání nepřiměřených obrázků místo náhledů například v diskusních fórech
- Nesprávné citování (např. citování příspěvku s deseti obrázky kvůli jednomu z nich)
- ...
- Všechny tyto a podobné chyby zdržují a znepříjemňují práci ostatním uživatelům

Formální vs. neformální komunikace

Formální

- Vhodné používat diakritiku
- Používat standardní druhy písma
- Nemazat historii e-mailů
- ...

Neformální

- Emotikony (smajlíky) pro částečné nahrazení neverbální komunikace
- Akronymy (BTW, OMG, IMHO, AKA, ASAP,...)
- Tykání (vykání je na internetu považováno za extrémně formální)

E-mail- náležitosti (1)

- **Předmět**

- Jasně, stručně obsah a zařazení e-mailu
- Orientace příjemce v příchozí, odchozí či archivované poště

- **Tělo zprávy**

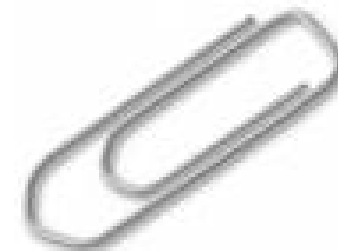
- Obsahově výstižný a kratší text bez složitého formátování
- Délka zprávy musí odpovídat smyslu zprávy
- Kontaktní údaje u formálních e-mailů

E-mail- náležitosti (2)

- Komu (TO)
 - Adresát, od kterého chceme odpověď
- Kopie (CC)
 - Adresát, od kterého nečekáme odpověď
- Slepá kopie (BCC)
 - Na vědomí, kontrola

E-mail- příloha

- Upozornit v textu na obsah přílohy
- Pojmenovat bez diakritiky a mezer
- Rozsáhlejší text připojujeme jako přílohu
- Obsáhlé přílohy raději jen jako odkaz ke stažení
- Co je volně ke stažení na internetu nepatří do e-mailu

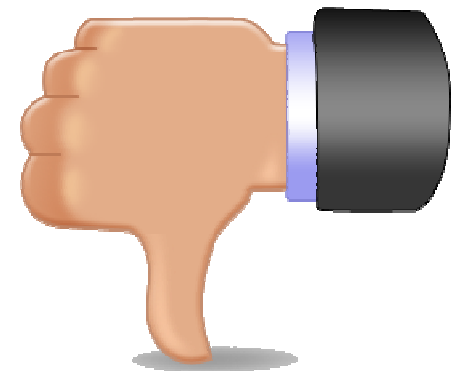

E-mail - chyby

- Nevyplněný předmět
- Předmět „Dotaz“, „Prosba“, „Otázka“, „Čtěte“, „Důležité“...
- Použití neformálního účtu pro formální komunikaci
- Chybějící signatura
- Objemná příloha
- Nepřiložení původní zprávy
- Použití předešlého e-mailu pro novou konverzaci

Co do e-mailu nepatří

- Emoce
- Kritika
- Samospustitelné soubory v příloze

Zabezpečení e-mailu

- Digitální podpis (zaručený elektronický podpis)
 - Zákon č. 227/2000 Sb. o elektronickém podpisu
- Šifrování
- TLS/SSL

SPAM

- Obchodní sdělení – pouze se souhlasem
- Zákon č. 480/2004 Sb.
- ÚOOÚ
- Blacklist / Greylist
- cca 85 % e-mailů = SPAM

HOAX

- Poplašné nepravdivé zprávy
- hoax.cz
- „Jestliže zpráva obsahuje výzvu k hromadnému rozeslání na další adresy, je to s největší pravděpodobností HOAX.“
- [př.: Microsoft rozdává peníze](#)

Otázky k diskuzi

- Věděli jste, že existují nějaká pravidla slušného chování na internetu?
- Na jakém serveru nejčastěji komunikujete?
- Setkali jste se někdy s neetickým chováním? Pokud ano, s jakým?
- Co to znamená, když je nějaký text napsán **VELKÝMI PÍSMENY**?
- Jak budete postupovat proti SPAMU?

Další zdroje informací

- [RFC1855 - Netiquette Guidelines](#)
- [Albion.com/netiquette](#)
- [Lupa.cz/clanky/netiketa](#)
- [Emag.cz/netiketa](#)
- [Rossomak Webstyle Fórum](#)
- [iPodnikatel.cz](#)
- [Wikipedia](#)
- [Jaknapsat.cz](#)
- Kuldová, Fleischmannová: Jak psát obchodní dopisy a jiné písemnosti
- [ÚOOÚ](#)